

مدرس: دکتر مسلم حبیبی

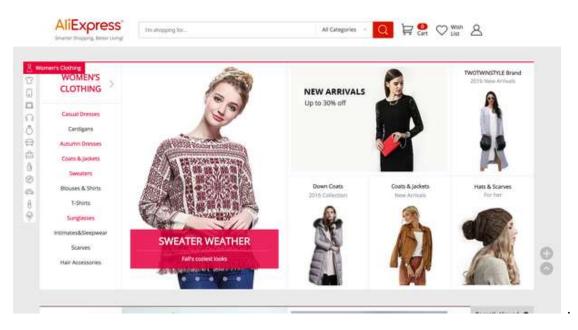
سیستمهای اطلاعاتی مدیریت (۱-۹۹۰۰)

شروع پروژهی دوم: تاریخ اتمام کلاس تدریسیار فاز ۱

پروژهی دوم

امروزه و با گسترش اینترنت، بسیاری از کسبوکارهای سنتی دچار تغییراتی شدهاند. پلفترمهای زیادی در حوزههای مختلف جهت تسهیل ارتباط کسبوکارها و مشتریان توسعه یافتهاند. پلتفرمهایی از قبیل اسنپ و تپسی در حوزه حملونقل، اسنپ مارکت و اُکالا در حوزه محصولات مصرفی تند گردش، خانومی و موتن رو و روبان در حوزه محصولات آرایشی و بهداشتی طی چند سال اخیر ایجاد شدهاند.

به عنوان نمونه، فروشگاههای اینترنتی لباس با فراهمسازی قابلیت سفارش از طریق اینترنت باعث فراهمشدن راحتی بیشتر در خرید برای شهروندان شدهاند. در این کسبوکار، با بستن قرارداد با فروشگاههای لباس مختلف در محلهای، امکان خرید مشتریان از آنها به صورت متمرکز فراهم میشود. همچنین مسئولیت رسیدن کالاها به مشتری بر عهده این کسبوکار است. در سیستم مورد نظر، کاربر(مشتری) میتواند از طریق اینترنت محصولات موردنظر خود را انتخاب کرده و با ثبت سفارش، آنها را از فروشگاه انتخابشده، خریداری نماید. سفارش ثبتشده توسط کاربر به وسیله پیک موتوری از فروشگاه گرفتهشده و به مشتری تحویل دادهمیشود.

سوال: نیازمندیهای عملکردی این سیستم به شرح زیر است: سه دسته کاربر برای سیستم فوق متصور است: ۱-مشتری ۲-صاحب فروشگاه ۳-پیک موتوری

مشتریان ابتدا از طریق سامانه توسط شماره همراه (یا ایمیل) اقدام به ثبتنام و تکمیل مشخصات خود مینمایند. پس از ارسال پیامک(یا ایمیل) تایید از طرف سامانه، ثبتنام شخص تکمیل می گردد. صاحب فروشگاه از طریق مراجعه حضوری و عقد قرارداد با شرکت، در سامانه ثبتنام می شود. در هنگام ثبتنام اطلاعات فروشگاه مانند آدرس و ساعات کاری پرسیدهمیشود. بعد از آن از طریق حساب تخصیص دادهشده به صاحب فروشگاه، وی توانایی اضافه، حذف و ویرایش لیست کالاها به همراه مشخصاتشان (اعم از قیمت، تعداد موجودی، توضیحات کالا، میزان تخفیف و ...) را خواهد داشت. پیکهای موتوری برای عضویت در سامانه و فعالیت در آن به شرکت مراجعه کرده و یس از ثبت مشخصات خود و وسیله نقلیهشان، امکان فعالیت در سامانه را پیدا میکنند. هر پیک موتوری نیاز به وسیلهای برای ردیابی مکان مانند گوشی هوشمند است تا مکان لحظهای وی در سامانه موجود باشد. سپس هر کاربر از طریق سامانه امکان ارسال سفارش دارد. بدین صورت که ابتدا لیستی از فروشگاههای لباس نزدیک به وی و هزینه ارسال سفارش از طریق پیک به او نشان داده میشود. کاربر فروشگاه مدنظر خود را انتخاب مینماید و لیست کالاهای موجود در آن را مشاهده می کند. سپس در یک سبد خرید، محصولات موردنیاز خود را به همراه تعداد هر کدام در سامانه وارد می کند. سیستم لیست کالاهای سفارش مشتری را بررسی مینماید تا مشکلی در آن وجود نداشته باشد. برای مثال تمامی کالاهای درخواستی در فروشگاه مدنظر موجود باشد یا زمان سفارش در محدوده زمان کاری فروشگاه قرار داشته باشد. در صورت عدم وجود مشکل در سبد خرید، کاربر بایستی هزینه آن را از طریق در گاه بانکی واریز نماید. کاربر به صفحه در گاه بانکی انتقال داده میشود و مبلغ خرید خود را واریز می کند و سامانه از طریق درگاه بانکی، از موفق بودن پرداخت الکترونیکی باخبر می گردد. در صورت ناموفق بودن واریز وجه، عملیات خرید متوقف میشود ولی لیست خرید کاربر نگه داشته می شود. در صورت موفق بودن واریز وجه، لیست خرید به سامانه ارسالشده و سپس دو اقدام آغاز میشود. ابتدا لیست سفارشات مشتری به صاحب فروشگاه دادهشده تا آمادهسازی سبد خرید صورت گیرد. همچنین در سامانه بر روی پیکهای موتوری آنلاین و در دسترس جستجویی انجامشده تا نزدیکترین موتور برای ارسال سفارش انتخابشود. در صورت تایید پیک برای قبول سفارش، اطلاعات خرید اعم از آدرس فروشگاه، آدرس مقصد (آدرس مشتری) و لیست خرید به پیک موتوری ارسال میشود تا فرآیند تحویل سفارش آغاز گردد. در صورتی که پیک درخواست را رد نمود، جستجوی دیگری صورت می گیرد تا پیک دیگری پیدا شود(و این روند تا پیدا شدن پیک ادامه می یابد.) پس از تحویل سفارش به مشتری، مشتری امکان ارسال نظر و امتیاز به فروشگاه لباس و پیک موتوری را خواهد داشت. این امتیازها و نظرات برای فروشگاه لباس و پیک موتوری ذخیرهشده و امکان مشاهده آن در آینده وجود خواهدداشت. در صورتی که

¹ Functional requirements

کاربر قصد مرجوعی کالای خریداریشده را داشته باشد، از طریق سامانه این امکان برای وی فراهم خواهدشد. کاربر ابتدا با تیم پشتیبانی تماس گرفته و در صورت تایید تیم پشتیبانی یک پیک موتوری مسئول میشود تا آن کالا را بازگرداند.

تعریف فازهای پروژه:

شرح فاز	فاز
- تهیهی سند envisioning	یک
- رسم نمودارهای UML برای سیستم مورد نظر	وع
- مدلسازی فرآیندها با استاندارد BPMN2	سه

این پروژه ۳ فاز اصلی دارد که باید در قالب متدولوژیهای چابک(agile) به انجام آن بپردازید؛ فاز اول پروژه ۳ فاز اصلی دارد که باید در قالب متدولوژیهای چابک(agile) به انجام آن بپردازید؛ فاز اول پک میبایست نحوه شکست کارهای فازهای ۲ و ۳ توسط افراد هر گروه مشخص گردد؛ در پایان هر فاز یک فایل به عنوان محصول نهایی (release) در قالب Zip از شما تحویل گرفته می شود. لطفا توجه داشته باشید که مدت زمان درنظر گرفته شده برای هر اسپرینت یک هفته است و این زمان قابل تمدید نیست. فایل نهایی هر فاز شامل موارد زیر است:

- خروجیهای خواستهشده در شرح هر فاز
- اسکرینشات از تسک بورد طراحی شده ی در ابتدا و انتهای هر
  - burndown chart مربوط به هر اسپرینت

در ابتدای هر اسپرینت، شما باید sprint planning را برای هفته ی پیش رو، انجام دهید و خواستههای فاز مربوطه را با توجه به برنامه ریزی اسپرینت خود اجرا کنید. توجه کنید که در این قسمت هر چقدر برنامه ریزی شما ریزدانه تر باشد، کیفیت آن بالاتر است و نحوه ی تعلق نمره در این بخش به همین موضوع بستگی دارد. شما باید یک task board برای هر اسپرینت درست کرده و وظایف تعیین شده در ابتدا و پایان هر planning را در آن با طرح مسئله (issue) و یا یادداشت (note) ذکر کنید. در ابتدا و پایان هر اسپرینت شما باید یک اسکرین شات از آن را در فایل نهایی خود قرار دهید. علاوه بر آن در پایان هر اسپرینت شما task board هستید که به صورت یک عکس در کنار task board شما است.

نحوه ی ثبت پروژه توسط VCS گیتهاب انجام میپذیرد. شما فایلهای هر قسمت را طبق برنامهریزی خود برای هر اسپرینت روی یک مخزن (repository) گیتهاب و در کنار task board خود قرار میدهید. توجه کنید که پس از اعمال هر تغییر در فایلهای هر فاز با توجه به برنامهریزی اسپرینت (در فاز یک) خود و در پایان هر تسک، یک commit روی مخزن، توسط خود فردی که آن قسمت را انجام داده، ثبت شود؛ به عبارتی سعی کنید تعداد commitهای خود را به اندازه ی کافی نگهدارید. مشارکت تمام اعضا در انجام پروژه ضروری است و پیگیری آن از طریق همین مخزن ممکن است، بنابراین دقت داشته باشید که تمام اعضا قسمتی از انجام پروژه را بر عهده گرفته و commit مربوط موجود در مخزن داشته باشید که تمام اعضا قسمتی از انجام پروژه را بر عهده گرفته و گیتهای خواسته در هر فاز را از مخزن گیتهاب خود دانلود کرده و روی سامانه ی کوئرا قراردهید.

• فاز ١:

در این قسمت، شما باید یک سند حاوی موارد زیر برای محصول تهیه کنید. این سند همان فایل envisioning است. هدف این فاز آشنایی بیشتر با محصول معرفی شده است.

- Product vision: شامل مشتریان و یا کاربران هدف، حوزههای ارزش ذینفعان، ویژگیهای اصلی و منحصر به فروش محصول مطابق با فرمتهای استاندارد.
- داستان کاربری که شامل شناسایی کاربران مختلف محصول و بیان تجربه ی استفاده ی کاربران از سیستم و ویژگیهای خاص آن گروه کاربر از دید خودشان است.
- شرح نیازمندیهای کاربردی(functional requirements) و محدودیتهای محصول (constraints).

• فاز ۲:

برای سیستم شرح داده شده، سه نمودار اصلی UML که عبارتند از ، نمودار مورد کاربرد ، نمودار فعالیت و نمودار توالی را با استفاده از نرم افزار Visual Paradigm رسم نمایید.

در این فاز تمرکز بر روی تحلیل و استخراج نیازمندیهای سیستم ذکرشدهاست و در نتیجه نیازی به ارائه مشخصات فنی سیستم(که وابسته به پیادهسازی هستند) در نمودارهای UML وجود ندارد. در اصل مسئله باید با ادبیات حوزه کسبوکاری مربوطه تعریف شود. نمودارها بایستی شامل نیازمندیهای اصلی سیستم یعنی موارد ذکر شده در سند کنونی باشد.

برای نمودار موارد کاربرد ابتدا actor ها مشخصشده و سپس تمامی نیازمندیهای ذکرشده از طریق مورد کاربرد مرتبط با هر actor در سند ذکر گردد. برای هرمورد کاربرد لازم است توضیحات متنی آن

بیان گردد. بدین صورت که توضیحات هر مورد کاربرد را در جدولی شامل نام مورد کاربرد، توضیح، گامها و سناریوهای جایگزین(ناشی از exception) به صورت خلاصه بیان نمایید.

برای نمودارهای فعالیت و توالی سه فرآیند زیر را رسم نمایید:

- فرآیند خرید از فروشگاه لباس شامل ارسال سفارش به سامانه، پیداکردن پیک تا تحویل کالاها به مشتری
  - فرآیند مرجوعی کالا و بازگشت به فروشگاه لباس مبدا
  - فرآیند ثبتنام کاربران مختلف (مشتری، فروشگاه لباس و پیک) در سامانه.

موارد تحویلی این فایل شامل یک فایل Word به همراه تصاویری از تمامی نمودارهای UML، تمامی فرضیاتی که برای رسم نمودارها در نظر گرفته شدهاست و سناریوهای بالقوه که در هر حالت ممکن است از جانب کاربر اتفاق بیفتد.

هنگام تحلیل و ترسیم نمودارها و فرآیندهای مختلف، اگر نیاز به فرضیاتی علاوه بر موارد ذکرشده داشتید، فرضیات را به صورت شفاف در گزارش تحویلی ذکر نمایید.

• فاز ۳:

در این فاز میخواهیم با استفاده از نرمافزار Bizagi Process Modeler که بستری برای مدلسازی فرآیندها با استاندارد BPMN۲ است، سیستم شرح داده شده را مدلسازی نماییم.

برای مدلسازی سیستم شرح دادهشده سه فرایند اصلی زیر را درنظر بگیرید:

- فرآیند خرید از فروشگاه لباس شامل ارسال سفارش به سامانه، پیداکردن پیک تا تحویل کالاها به مشتری
  - فرآیند مرجوعی کالا و بازگشت به فروشگاه لباس مبدا
  - فرآیند ثبتنام کاربران مختلف (مشتری، فروشگاه لباس و پیک) در سامانه.

توجه داشتهباشید که Notationهای استفادهشده در مدلسازی سیستم، میبایست مطابق استاندارد BPMN۲ باشد. برای هر سه فرآیند، مدل فرآیندی ساختاریافته ترسیم گردد. در این فاز پروژه تمرکز بر روی تحلیل و استخراج نیازمندیهای سیستم ذکر شدهاست و در نتیجه نیازی به ارائه مشخصات فنی سیستم که وابسته به پیادهسازی هستند) در مدلسازی سیستم وجود ندارد. در اصل مسئله باید با ادبیات

حوزه کسبوکاری مربوطه تعریف شود و مدلسازی بایستی شامل نیازمندیهای اصلی سیستم یعنی موارد ذکر شده در سند کنونی باشد.

برای رسم فرآیندها میبایست ابتدا Pool و Poolها مشخص شده و سپس تمامی نیازمندیهای ذکر شده از این طریق مدلسازی گردد. برای هر Notation استفاده شده در مدلسازی میبایست علت آن توضیح داده شود. بدین صورت که توضیحات هر Pool یا Lane در Text Annotation به صورت خلاصه بیان گردد.

موارد تحویلی در این فاز، شامل یک فایل word که در آن، تصاویر و توضیحات swim laneهای فرآیندهای بیانشده و یک فایل zip که در آن، خروجیهای نرمافزار Bizagi قرارداده شده، است.

هنگام تحلیل و ترسیم نمودارها و فرآیندهای مختلف، اگر نیاز به فرضیاتی علاوه بر موارد ذکرشده داشتید، فرضیات را به صورت شفاف در گزارش تحویلی ذکر نمایید.

نكات تحويل پروژه:

- ۱- مستندات تهیه شده از هر فاز پروژه را در قالب یک فایل با فرمت zip و بر اساس ساختار نام گذاری PRJ2_[Group_ID].zip در سایت کوئرا بارگذاری کنید.
- ۲- در صورت انجام گزارشهای این پروژه با استفاده از LaTex تا ۳۰ درصد (بسته به کیفیت انجام) نمرهی امتیازی به هر تیم تعلق می گیرد.
  - ۳- ارائه تمامی منابع استفادهشده در گزارشات الزامی است.
  - ۴- ارسال فایل نهایی صرفاً توسط یکی از افراد گروه کافیاست.
  - ۵- پس از ارسال فایل گزارشات در کوئرا، احتمال تعیین جلسهٔ تحویل و ارائه حضوری وجود دارد.
  - ۶- به ازای هر روز تأخیر ٪۱۵ از نمره کل پروژه کسر شده و در نهایت ۳۰٪ آن باقی خواهد ماند.
  - ۷- مهلت ارسال گزارش هر فاز با توجه به تاریخ شروع پروژه و sprint آن، تا ساعت ۲۳:۵۹ است.
- ۸- دقت شود که فایل ارائه شما از لحاظ بصری، نگارشی، املایی، استفاده از معادلهای صحیح و به صورت کلی رعایت اصول ارائه گزارش، ارزشیابیشده و بخش مناسبی از نمره نهایی این پروژه به این موارد اختصاص دارد.
  - ۹- مشكلات و سوالات خود را مى توانيد در صفحه مربوط به كلاس در سايت كوئرا مطرح كنيد.